

(สำเนา)

ระเบียบกองทัพอากาศ
ว่าด้วยเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย
พ.ศ.๒๕๔๘

เพื่อให้เครื่องหมายที่ใช้เป็นสัญลักษณ์หน่วย เป็นไปด้วยความเหมาะสม มีหลักเกณฑ์และรูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย พ.ศ.๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ยกเลิกระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย พ.ศ.๒๕๔๑

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ หน่วยที่จะกำหนดให้มีสัญลักษณ์ ได้แก่

๔.๑ กองทัพอากาศ

๔.๒ หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ

๔.๓ หน่วยระดับกรมของกองทัพอากาศ ซึ่งมีหัวหน้าหน่วยเทียบเท่าผู้บัญชาการ

กองพลบิน ขึ้นไป

๔.๔ กองบินหรือหน่วยกำลังรบที่เทียบเท่ากองบิน ที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย

๔.๕ ฝูงบินหรือหน่วยกำลังรบที่เทียบเท่าฝูงบิน ที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย

ข้อ ๕ เครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย ให้กำหนดกรอบของรูปเครื่องหมายตามระดับของหน่วย โดยมีรูปแบบต่าง ๆ ตามผนวกทำระเบียบ ดังนี้

๕.๑ หน่วยระดับกรมขึ้นไป ให้มีกรอบของเครื่องหมายเป็นรูปวงกลม ตามแบบที่ ๑ ยกเว้นเครื่องหมายสัญลักษณ์ของกองทัพอากาศ

๕.๒ หน่วยระดับกองบิน ให้มีกรอบของเครื่องหมายเป็นรูปอาร์ม ตามแบบที่ ๒

๕.๓ หน่วยระดับ ...

๕.๓ หน่วยระดับฝูงบิน ให้มีกรอบของเครื่องหมายเป็นรูปอาร์มแบบต่าง ๆ โดยให้ฝูงบินที่มีภารกิจเหมือนกันใช้อาร์มแบบเดียวกัน ดังนี้

๕.๓.๑ ฝูงบินขับไล่ยุทธวิธี ใช้รูปอาร์ม ตามแบบที่ ๓

๕.๓.๒ ฝูงบินลำเลียง ใช้รูปอาร์ม ตามแบบที่ ๔

๕.๓.๓ ฝูงบินปฏิบัติการพิเศษ ใช้รูปอาร์ม ตามแบบที่ ๕

๕.๓.๔ ฝูงบินที่มีภารกิจอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ ๕.๓.๑ – ข้อ ๕.๓.๓ ใช้รูปอาร์มตามแบบที่ ๖

๕.๓.๕ หน่วยที่เทียบเท่าฝูงบิน ใช้รูปอาร์ม ตามแบบที่ ๗

ข้อ ๖ การกำหนดเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย ให้มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๖.๑ ในเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วยจะต้องมีรูปปีก หรือดาว หรือเครื่องบิน หรือช่อชัยพฤกษ์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่าเป็นทหารอากาศอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกันอยู่ในเครื่องหมาย

๖.๒ เครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วยใด นำเครื่องหมายพระมหาพิชัยมงกุฎเปล่งรัศมีไปประกอบเครื่องหมายจะต้องขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อน และต้องไม่มีเครื่องหมายอื่นใดอยู่เหนือพระมหาพิชัยมงกุฎเปล่งรัศมี

๖.๓ หน่วยที่ใช้ภาษาอังกฤษประกอบเครื่องหมายสัญลักษณ์ จะต้องเป็นหน่วยที่มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศเป็นประจำ หรือมีภารกิจที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยหรืองานด้านสาธารณภัย ภาษาอังกฤษที่ใช้จะต้องเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป และไม่ใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยพร้อมกันในคราวเดียวกัน เมื่อใช้ภาษาอังกฤษให้นำไปไว้ในตำแหน่งที่ใช้ภาษาไทย

๖.๔ สัญลักษณ์หน่วย ควรมีความเป็นสากล เรียบง่าย สื่อความหมายถึงภารกิจหรือความเป็นมาหรือวัฒนธรรมที่เป็นความภาคภูมิใจของหน่วย

๖.๕ ชื่อหน่วยควรใช้คำเต็มและตำแหน่งชื่อหน่วยให้อยู่ส่วนล่างของเครื่องหมาย โดยไม่มีชื่อหน่วยเหนือที่เป็นหน่วยขึ้นตรง เว้นแต่ชื่อหน่วยนั้นซ้ำกับชื่อหน่วยอื่นในกองทัพอากาศ

๖.๖ ในการกำหนดสีเครื่องหมายสัญลักษณ์ ให้หน่วยเป็นผู้กำหนดขึ้นไว้เป็นมาตรฐาน โดยกำหนดให้มีความสอดคล้องกับความเป็นมาหรือภารกิจของหน่วย ส่วนขนาดให้เป็นไปตามความเหมาะสมในการใช้งาน

๖.๗ สัญลักษณ์หน่วยที่ออกเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว ควรใช้เป็นการถาวร กรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงจะต้องมีเหตุผลและความจำเป็น

ข้อ ๗ การขอมือหรือขอแก้ไขเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย ให้หน่วยที่ขอมือหรือขอแก้ไขรายงานตามลำดับชั้นถึงหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ เพื่อพิจารณาก่อนส่งขึ้นทูลเกล้าฯ หากเห็นว่าเป็น

ต้องใช้สัญลักษณ์หน่วยหรือต้องแก้ไข ให้เสนอกรมกำลังพลทหารอากาศ เพื่อนำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการ
พิจารณากำหนดเครื่องหมายที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของหน่วยต่อไป

ข้อ ๘ ในการขอมีหรือขอแก้ไขเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย ให้หน่วยเขียนภาพลายเส้นขาวดำ
ที่คมชัด ขนาด ๓ x ๓ นิ้ว พร้อมคำอธิบายภาพ ส่งให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดเครื่องหมายที่ใช้เป็น
สัญลักษณ์ของหน่วยพิจารณาต่อไป

ข้อ ๙ เครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วยที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณา
กำหนดเครื่องหมายที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของหน่วย และได้รับอนุมัติจากผู้บัญชาการทหารอากาศแล้ว
ให้กรมกำลังพลทหารอากาศดำเนินการเพื่อออกเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีลงในราชกิจจานุเบกษา
ใช้เป็นเครื่องหมายราชการของหน่วยนั้นต่อไป

ข้อ ๑๐ หน่วยที่มีเครื่องหมายสัญลักษณ์อยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไป ในกรณีที่มี
การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเครื่องหมายที่มีอยู่เดิมให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ ให้เจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก คงศักดิ์ วันทนา

(คงศักดิ์ วันทนา)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

หมายเหตุ หลักการและเหตุผลในการประกาศใช้ระเบียบนี้ คือ กำหนดให้หน่วยมีเครื่องหมายสัญลักษณ์ได้
เฉพาะหน่วยที่มีความจำเป็นต้องใช้งานเท่านั้น และให้หน่วยเป็นผู้กำหนดสีเครื่องหมายสัญลักษณ์ขึ้นไว้
ให้เป็นมาตรฐาน

ผนวก

